

РЕШЕНИЕ

№ 7072

гр. София, 24.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 21.10.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ралица Романова

ЧЛЕНОВЕ: Георги Терзиев

Пенка Велинова

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **5786** по описа за **2022** година докладвано от съдия Георги Терзиев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 72, ал. 4 от Закона за министерство на вътрешните работи (ЗМВР), във вр. с чл.208 и сл. от АПК.

Образувано е по касационна жалба от полицейски орган при 06 РУ към СДВР, подадена чрез юрк. П., срещу решение от 18.04.202 г. по НАХД № 16411/2021 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 112-ти състав, с което е отменена Заповед за задържане на лице рег.№ 1364/25.09.2021 г. издадена от полицейски орган при 06 РУ към СДВР.

В жалбата се излагат доводи за незаконосъобразност на оспорения съдебен акт, като е постановен в нарушение на материалния закон. Сочи се, че необосновано е прието, че не са налице достатъчно данни, които да обосноват налагането на заповедта за задържане. Изразено е искане за отмяна на обжалваното решение като се постанови друго, с което изцяло да се потвърди Заповедта за задържане.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез юрк. Б. поддържа аргументите, изложени в жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар на ответната страна.

Ответникът – А. Г. Т., редовно уведомен, не се явява и не се представлява. В писмена молба, чрез адв.Л. оспорва жалбата и претендира присъждането на адвокатско възнаграждение.

Прокурорът от С. градска прокуратура дава заключение по делото, че касационната жалба е неоснователна.

Административен съд София-град, VII-ми касационен състав, след като се запозна с обжалваното решение и обсъди, както наведените с касационната жалба основания, така и тези по чл. 218, ал. 2 АПК, намира следното от фактическа и правна страна:

Касационната жалба е подадена в срока по чл.211, ал.1 АПК, във вр. с чл.63, ал.1, изр. второ ЗАНН, от надлежна страна, която има право и интерес от обжалването и срещу акт, подлежащ на касационен контрол, поради което е процесуално допустима.

По съществуването на касационната жалба:

Разгледана по същество - касационната жалба е неоснователна и не е налице наведеното касационно основание.

В производството пред СРС е установено, че на 25.09.2021 г. Т. бил задържан с процесната заповед за задържане, като в нея било написано следното основание за задържане „във връзка с чл. 2, ал. 1 от Закон за защита от домашното насилие и във връзка със ЗМ 1244/2021 г. по описа на 04 РУ СДВР“.

За да постанови решението си, въззивният съд е обосновал правен извод, че оспорената заповед за задържане е издадена от компетентен орган по чл. 57, ал. 1 от ЗМВР, както и че при издаването ѝ не са допуснати процесуални нарушения. Приел е, че заповедта е издадена в нарушение на чл.74, ал.1, т.2 ЗМВР, тъй като не съдържа ясни фактически основания, относими към конкретно поведение на задържания.

Решението е правилно.

Съгласно чл. 30, ал. 1 от Конституцията на Република България (КРБ) всеки има право на лична свобода и неприкосновеност. Разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от КРБ предвижда, че никой не може да бъде задържан, подлаган на оглед или обиск или на друго посегателство върху личната неприкосновеност, освен при условията и по реда, определени със закон. Съгласно чл. 30, ал. 3, изр. първо от КРБ единствено и само в изрично посочените от закона неотложни случаи компетентните държавни органи могат да задържат граждани, за което незабавно се уведомяват органите на съдебната власт. В срок от 24 часа от задържането органът на съдебна власт се произнася по неговата законосъобразност (чл. 30, ал. 3, изр. 2 от КРБ).

В съответствие с чл. 5, § 1, изр. 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, ратифицирана със закон на Народното събрание от 31.07.1992 г. (ДВ бр. 66/1992 г., в сила за РБ от 07.09.1992 г.) всеки има право на свобода и сигурност. В юриспруденцията на ЕСПЧ са изведени няколко стандарта при закрилата на това право. Първият е изчерпателност на изключенията по чл. 5, § 1, изр. 2, б. „а“ - б. „г“ ЕКПЧ, чието тълкуване трябва да е задължително стриктно, а разширителните обосновки при приложението им са недопустими. Целта е да се гарантира, че никой няма да бъде произволно лишен от свобода на основание, което не е предвидено в Конвенцията. Вторият е законност на лишаването от свобода по националния закон както от процесуална, така и от материалноправна страна. За целта чл. 5, § 2 -§ 5 от ЕКПЧ гарантира сбор от материалноправни права, свеждащи до минимум рисковете от произвол при лишаването от свобода. Такова е правото по чл. 5, § 2 ЕКПЧ задържаното лице незабавно да бъде уведомено за основанията за ареста си при задължение на държавата чрез компетентния национален орган да обоснове всяко едно лишаване от свобода на всеки един етап.

Разпореденото задържане с оспорената заповед – предмет на производството пред СРС, не покрива стандарта за законност и за произволност, като основополагащи

общи принципи при ограничаване на правото на свобода и сигурност.

Като правно основание за издаване на заповедта за задържане е посочена нормата на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. Визираната разпоредба регламентира правомощието на полицейските органи да задържат за срок не по-дълъг от 24 часа лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Съгласно чл. 74, ал. 2 от ЗМВР в заповедта за задържане задължително се посочват основанията за задържане, а съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК административният акт следва да съдържа правните и фактически основания за издаването му. В оспорената заповед не е налице описание на фактическата обстановка, а само лаконично е посочено „във връзка с чл. 2, ал. 1 от Закон за защита от домашното насилие и във връзка със ЗМ 1244/2021 г. по описа на 04 РУ СДВР“.

Административният орган не е посочил осъществилите се факти, които са обосновавали необходимостта от прилагането на принудителната административна мярка по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, което е нарушение на чл. 59 ал. 2 т. 4 от АПК и основание за отмяна по чл. 146 т. 3 АПК. Мотивите, които следва да изложи административният орган, трябва задължително да са съобразени с естеството на административния акт и по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на компетентния административен орган, който е издал акта, така че да дадат реалната възможност на лицето, чиито права са засегнати от акта, да се запознае с основанията за издаване на административния акт, а на компетентния съд да се даде възможност по този начин да упражни своя контрол. Цитирането на текст от Закона за защита от домашно насилие не отговаря на редица релевантни въпроси - кога и по какъв повод е извършено евентуалното престъпление по цитирания текст и какви са фактите, установяващи съставомерността му, за да извърши съдът служебно дължимата преценка за наличие на данни за извършено престъпление от задържаното лице, като материалноправно основание по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР за законността на задържането. Константна е съдебната практика, че излагането на несъответни и ирелевантни мотиви като фактическо основание за издаването на административния акт следва да бъде приравнено на липса на изискуемите от закона мотиви за обосноваване наличието на материалноправни предпоставки за упражняване на предоставената от закона компетентност и съответно води до нарушаване на императивното изискване за съдържание на акта по чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК.

В мотивната част на оспорената заповед, освен цитиране на текст от Закона за защита от домашно насилие, е посочен номер на ЗМ 1244/2021 г. по описа на 04 РУ СДВР. Това посочване обаче не може да санира липсата на излагане на фактическите основания за издаването ѝ, тъй като мотивите на индивидуалния административен акт следва да се съдържат в него или в нарочен документ, съпътстващ неговото издаване, но това може да стане само след изрично препращане към този документ и след предоставяне на възможност на лицето да се запознае с него. В този смисъл е и Тълкувателно решение № 16 от 31.07.1975 г. на ОСГК на ВС. В случая не са налице данни задържаното лице да е запознато с писмените документи, съдържащи се в цитираният ЗМ.

По изложените съображения обжалваното решение като правилно следва да бъде оставено в сила.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК касаторът следва да бъде осъден да заплати на ответника направените разноски за адвокатско възнаграждение, които са в доказан размер 500 лева. Адвокатското възнаграждение не е прекомерно, а

е под установения минимум с оглед чл. 8, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения
Предвид изложеното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, VII - ми касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение от 18.04.202 г. по НАХД № 16411/2021 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 112-ти състав.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Национална полиция“ да заплати на А. Г. Т., ЕГН: [ЕГН] разноси по делото в размер на 500 (петстотин) лева.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.